

ASPECTE PRIVIND STAREA DE CONSERVARE A PATRU PICTURI APARTINÂND LUI IPOLIT STRÂMBU, DIN COLECȚIILE MUZEULUI DE ARTĂ DROBETA-TURNU SEVERIN

*șef secție, Muzeul de Artă Drobeta-Turnu
Severin, Muzeul Regiunii Porților de Fier

Drd. Chirilă ENESCU*

Abstract: *This article presents some aspects of the conservation status of four paintings, created by Ipolit Strâmbu, which are part of the Drobeta-Turnu Severin Art Museum collections. In the inventory of the Art Museum`s Paintings and Graphics collection, there are sixteen paintings signed by Ipolit Strâmbu (1871-1934). Some of the most representative and in a good conservation state paintings of his, were exhibited in the permanent exhibition of the Drobeta-Turnu Severin Art Museum (Breakfast, Garden Party, Children at the garden table, The Brasov Gates, etc.), and some of them were kept in the warehouse (Portrait of a woman, Self-portrait, Woman reading, Woman sewing). It is absolutely necessary that Strâmbu`s artworks are checked regularly (wherever they are stored) and also that the micro-climatic conditions are controlled, so that they maintain a good conservation state.*

Keywords: *conservation, paintings, Art Museum, Ipolit Strambu, sixteen.*

În inventarul colecției de pictură și grafică a Muzeului de Artă din Drobeta-Turnu Severin se află înregistrate șaisprezece lucrări de pictură, semnate de Ipolit Strâmbu (1871-1934). Cele mai multe lucrări ale artistului, șaisprezece la număr, au intrat, din colecția Veturia Sârbulescu din București, în patrimoniul muzeului severinean, printr-o achiziție realizată la începutul anilor '70 ai secolului XX. O altă lucrare a intrat în colecție, în anul 1982, tot printr-o achiziție de la Dan Capriel din București, iar ultima lucrare a ajuns la muzeu în anul 1987, printr-o donație făcută de Liceul din Baia de Aramă.

Ipolit Strâmbu s-a născut la 18 mai 1871, în localitatea Bratilovu, lângă Baia de Aramă. Școala primară a făcut-o în satul natal, apoi a urmat Gimnaziul real din Turnu Severin. Studiază pictura la Școala de Arte

Frumoase din București (1891-1895), cu Theodor Aman și George Demetrescu Mirea, apoi își continuă studiile la Academia Regală Bavareză de Arte Plastice din München, în perioada anilor 1894-1900. Petrece mai multe luni la Paris, în anul 1901, unde, împreună cu Kimon Loghi, Ștefan Popescu, Nicolae Grant și Sextil Pușcariu, a pus bazele societății culturale *Tinerimea Artistică*.

În anul 1901 devine profesor de pictură la Școala de Arte Frumoase din București, pe care avea să o conducă vreme de doi ani, în timpul ocupației germane (1917-1918). Între anii 1919-1921 Ipolit Strâmbu a fost conducătorul și profesorul grupurilor studențești din București și Iași care au colonizat, pe timpul verii (iunie-septembrie), *Centrul Artistic Baia Mare*. A fost autorul mai multor manuale de desen și tehnică precum și de pedagogia picturii. A murit în București, la 31 octombrie 1934, marginalizat de contemporani, lăsând în urmă o operă de o valoare artistică considerabilă.

O parte din picturile lui Ipolit Strâmbu, aflate în colecțiile noastre, cele mai reprezentative și într-o stare bună de conservare, au fost prezente în expoziția permanentă a Muzeului de Artă Drobeta-Turnu Severin (*Dejunul, Grup în grădină, Copii la masă în grădină, Porțile Brașovului*, etc.), iar o parte au fost păstrate în depozit (*Portret de femeie, Autoportret, Femeie citind, Femeie cusând*). Până în anul 2010, când au început lucrările de rehabilitare și conservare-restaurare la clădirea Muzeului Regiunii Porților de Fier, din strada Independenței numărul 2, picturile au fost depozitate într-unul din depozitele amenajate la demisolul clădirii. Spațiul de depozitare, aflat pe colțul de sud-est al imobilului, prin variațiile de temperatură, dar mai ales prin umiditatea ridicată, trebuie să recunoaștem, a fost unul impropriu depozitării operelor de artă.

Debutul lucrărilor, la complexul muzeal al Muzeului Regiunii Porților de Fier, a dus la transferarea întregului patrimoniu cultural la Muzeul de Artă din strada Rahovei, numărul 3. Picturilor le-a revenit un spațiu de depozitare temporar, situat la etajul clădirii Muzeului de Artă, pe latura de nord, mult mai generos de această dată, în privința condițiilor de conservare, conform măsurărilor efectuate și consemnate de conservatorul general al muzeului.

În momentul transferării în noul depozit s-au constatat, la cele patru picturi, deteriorări apreciabile, cunoscute sub denumirea de burnisare, lucrările primind un aspect general vetust. Factorii care au cauzat aceste modificări ale tablourilor sunt multipli. Pe lângă cele care au declanșat deteriorările, cum ar fi: umiditatea ridicată, fluctuațiile de temperatură, aer închis și întuneric, se mai adaugă abuzul de ulei și distribuția neuniformă,

dar mai ales slaba calitate a pigmentilor folosiți pentru a obține în special negru sau culorile închise. Slaba calitate a materialelor folosite se confirmă și prin faptul că sunt printre singurele bunuri culturale afectate în mod serios. Se impune, prin urmare, la lucrările lui Ipolit Strâmbu, oriunde s-ar afla ele, o verificare periodică a stării de conservare și controlarea condițiilor de microclimat pentru a nu declanșa un proces care ar duce la deteriorarea picturilor, sau pentru a stopa accentuarea degradărilor acolo unde se semnalează.

Lucrarea *Portret de femeie* prezintă imaginea unei tinere femei, îmbrăcată într-un halat, redată bust din semiprofil stânga, pe un fundal întunecat, cu cotul ridicat, sprijinită și cu mâna dreaptă adusă spre obraz.

Portret de femeie

Ulei pe carton

61 x 49,5cm

Semnat și datat stânga, jos, cu negru: *Strâmbu 1920*

Achiziție din colecția Veturia Sârbulescu

Număr de inventar 297

Lucrarea *Autoportret* prezintă imaginea bust a autorului, aflat în atelier, în fața unui șevalet, poziționat în dreapta lucrării. În stânga lucrării, în spatele artistului, este redată o lampă aprinsă. Artistul, aflat la vârsta maturității artistice, se portretizează bust, cu mustață și capul flexat ușor spre stânga, privind frontal. Cromatica dominantă este în variații de brun și ocră pentru a surprinde eclerajul specific unui interior.

Autoportret

Ulei pe carton

61 x 49,5cm

Semnat și datat dreapta, jos, cu negru: *Strâmbu 1922*

Achiziție din colecția Veturia Sârbulescu

Număr de inventar 300

Lucrarea *Femeie citind* prezintă imaginea unei frumoase femei tinere, așezată pe un scaun, la masă, și aplecată spre o carte deschisă, ținută în mâini. Cu părul scurt, cu buzele și obrazul roșii, cu șiragul de mărgelă roșii la gât, femeia este adânc cufundată în lecturarea cărții. Lucrarea este sobră cromatic, se remarcă doar rochia nuanțată cu verde crud, roșu și galben. Pictura a fost expusă la Muzeul de Artă din Craiova cu ocazia expoziției retrospective Ipolit Strâmbu, organizată în luna octombrie a anului 1971.

Femeie citind

Ulei pe carton mucava

64 x 50 cm

Semnat și datat dreapta, jos, cu negru: Strâmbu 1928

Achiziție din colecția Veturia Sârbulescu

Număr de inventar 302

Lucrarea *Femeie cusând* prezintă imaginea unei tinere, cu un șal roșu pe umeri, așezată și aplecată spre o lucrătură de mână, sprijinită pe poale. În spatele personajului, în fundal, se remarcă o țesătură de perete, ceea ce îi conferă picturii o deschidere cromatică.

Femeie cusând

Ulei pe carton mucava

68 x 49,5 cm

Semnat și datat stânga, jos, cu brun: Strâmbu 1914

Achiziție din colecția Veturia Sârbulescu

Număr de inventar 303

Bibliografie generală

1. Rezeanu, Paul, *Artele plastice în Oltenia 1821 – 1944*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1980, 200 p.

2. *** *Dicționar de artă, forme, tehnici, stiluri artistice*, A-M, Editura Meridiane, București, 1995, 295 p.